

Notat til statsrevisorerne i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 15/05 om forsvarets anskaffelse og afvikling af Tårnfalken

Forsvarsministerens redegørelse af 31. august 2006

I. Indledning

1. Beretningen vedrørte Rigsrevisionens undersøgelse af forsvarets anskaffelse og afvikling af Tårnfalken, herunder forsvarets forberedelse, orientering af Finansudvalget om anskaffelsen af Tårnfalken, kontraktindgåelse og kontraktopfølgning, gennemførelse af projektet samt afvikling.
2. Statsrevisorerne bemærkede, at beslutningerne om at anskaffe og afvikle projekt Tårnfalken havde været velbegrundede, men at en række forhold omkring leverancen, forholdet til leverandøren og gennemførelsen af projektet havde været kritisable. Statsrevisorerne påtalte således:

- at Finansudvalget ikke blev orienteret om, at der var risici ved leverancen
- at Flyvematerielkommandoen accepterede at modtage Tårnfalken, kort efter at det var havareret under test og stadig var fejlbehæftet og ikke funktionsdygtigt
- at Flyvematerielkommandoen ikke konsekvent fulgte op over for leverandøren vedrørende problemer med kvaliteten og leveringstiden på komponenter og reservedele
- at gennemførelsen af projektet var præget af en kompleks og ineffektiv organisering med lange beslutningsveje og uklar ansvarsfordeling
- at bemanningen af projektet var utilstrækkelig som følge af for få normerede stillinger, som dels ikke var besat og dels var besat med personel, som ikke alle fik tilstrækkelig uddannelse.

Statsrevisorerne kritiserede skarpt, at hærens og flyvevåbnets øverste kommandomyndigheder samt forsvarrets øverste ledelse ikke havde udvist det nødvendige engagement i projektet.

II. Orienteringen af Finansudvalget

3. Det fremgår af beretningen, at Finansudvalget ikke blev tilstrækkeligt orienteret om anskaffelsen, fordi aktstykket ikke omtalte de risici, der var forbundet med projektet.

Forsvarsministeren tager bemærkningen til efterretning og oplyser, at der fremover vil blive indarbejdet et afsnit i aktstykkerne, som anfører de risici, der er kendte på det tidspunkt, hvor de forelægges Finansudvalget.

Jeg finder ministerens initiativ tilfredsstillende.

III. Opfølgningen på kontrakten

4. Det fremgår af beretningen, at opfølgningen på kontrakten ikke blev gennemført tilstrækkeligt konsekvent. Bl.a. accepterede forsvarret at modtage Tårnfalken, selv om systemet var fejlbehæftet.

Forsvarsministeren tager statsrevisorernes og Rigsrevisionens bemærkninger omkring kontrakten til efterretning. Ministeren vurderer, at oprettelsen af den værnssfælles Forsvarets Materieltjeneste vil betyde, at forsvarret i fremtiden vil være rustet til at indgå kontrakter, som tager højde for de specifikke behov, der er knyttet til de enkel-

te materielprojekter. Ministeren forventer, at dette vil medføre en forbedret håndtering af kontraktindgåelse og opfølgning. Ved indgåelse af større kontrakter vil Kammeradvokaten i fremtiden blive inddraget i et videre omfang end tidligere.

Jeg finder ministerens redegørelse om mulighederne for en bedre styring af kontrakter tilfredsstillende.

IV. Gennemførelsen af projektet

5. Det fremgår af beretningen, at forsvaret ikke fik sikret en effektiv organisation til varetagelse af projektet.

Forsvarsministeren oplyser, at der ved oprettelsen af Forsvarets Materieltjeneste er et styrket fokus på projektledelse, som gør, at organiseringen og ansvarsfordelingen i fremtiden vil være helt klar. Forsvarets Materieltjeneste har over for ministeren oplyst, at denne opgave er meget højt prioriteret.

Jeg finder ministerens initiativer tilfredsstillende.

6. Forsvarsministeren tager endvidere kritikken af forsvarets bemanning af projektet til efterretning. Ministeren fremfører, at han forventer, at den værnssfælles Forsvarets Personeltjeneste fremover vil sikre en tilstrækkelig kvalificeret og veluddannet bemanning af forsvarets materielprojekter. Ministeren oplyser videre, at forløbet omkring Tårnfalken har understreget, at der i fremtiden skal være ledelsesmæssigt fokus på tilstrækkelig bemanning af materielprojekterne fra første færd.

Jeg finder dette tilfredsstillende.

V. Det ledelsesmæssige engagement i projektet

7. Statsrevisorerne kritiserer bl.a. forsvarets øverste ledelse skarpt for ikke at have udvist det nødvendige engagement i projektet.

Forsvarsministeren anfører i sin redegørelse, at han har meddelt forsvarschefen, at han tager denne kritik meget alvorligt. Ministeren har over for forsvarschefen indskærpet vigtigheden af, at det skal sikres, at materielanskaffelsesprojekter planlægges, tilrettelægges og gennemføres på en sådan måde, at der løbende følges op på projekterne, og således at de gennemføres som forudsat – både i forhold til den fastsatte tidsplan og økonomiske ramme, men også i forhold til de operative krav og formål. Mi-

nisteren anfører endvidere, at han har understreget, at det er helt afgørende med et ledelsesmæssigt fokus, som er afpasset efter de enkelte projekters størrelse og risici.

Jeg finder dette tilfredsstillende.

VI. Afslutning

8. Ministeren oplyser, at forsvaret hen over sommeren har forhandlet med leverandøren om de afsluttende kontraktmæssige forhold samt med det canadiske forsvar om et salg af Tårnfalken. Forsvaret har netop indgået forlig med leverandøren samt gennemført salg af Tårnfalken til det canadiske forsvar. Ministeren oplyser videre, at salg og forlig samt uforbrugte midler fra aktstykkebevillingen og genanvendelse af materiel og bygninger har medført, at forsvarets samlede tab på projektet vil beløbe sig til 285 mio. kr. (prisniveau 2006).

9. Ministeren har endelig meddelt, at hele forløbet omkring Tårnfalken har givet anledning til en uvildig advokatundersøgelse med henblik på at få afklaret, om der kan placeres et ansvar for projektet. Undersøgelsen er igangsat i august 2006.

10. Samlet set finder jeg ministerens redegørelse tilfredsstillende, herunder at der er taget initiativer til at imødegå lignende problemer ved andre materielanskaffelsesprojekter. Jeg vil i forbindelse med årsrevisionen redegøre for revisionen af det endelige projektregnskab og opgørelsen af det endelige tab vedrørende projektet. Endelig vil jeg i et fortsat notat orientere statsrevisorerne om, hvilke initiativer ministeren agter at tage på baggrund af resultaterne af den igangværende advokatundersøgelse.

Henrik Otbo